

VUCA'NIN KIRMIZI VE SİYAH YÜZÜ

VUCA (volatility, uncertainty, complexity, ambiguity) çağının dijitalleşme tüneli içinden, elimizde tılsım gibi tuttuğumuz bir madalyonla, hızla geçmekteyiz. Bir yandan madalyonumuzdan güç alarak tünelin sonunda karşımıza çıkacakları öngörmeye çalışıyor, bir yandan politikadan ekonomiye çevremizdeki duvarı alacakaranlıkta algılamaya çalışıyoruz.

V U C A

Madalyonun kırmızı yüzü olan otomasyon, tuğla ve harç sürecini düzene sokarken, siyah tarafı da eski dünya düzenine tutunmak isteyen otoriter politik güçlerin girdabından zararsız çıkmamız için bizi korumaya çalışıyor.

Müşteri alışkanlıklarını alaşağı eden Yeni VUCA Dünyası'nda, şirketler için kendi sektörlerindeki varlıklarını sürdürmek demek; üretim ve yönetim sistemlerini bir köşesinden dijitalleştirmek demek. Önümüzdeki 15 yıl içerisinde insan işlerinin % 30'u önlenemez gelişmeler karşısında sönümlenecek. Örneğin, 2,3 milyon insanı istihdam eden dünyanın en büyük özel işvereni Walmart, her 6 kişinin işini aynı maliyetle 1 kişiyle yapabildiğinde, işçilerini 'işe yaramaz' olarak barkodlayıp yerlerine yazılımı, makineleri ve yapay zekayı mı koyacak? Hangi sektörde olursa olsun, şirketler için otomasyonun güçlü bir şekilde takip edilmesi veya süreçlerin yeterince kesintisiz kılınması artık sünnet değil farz oldu.

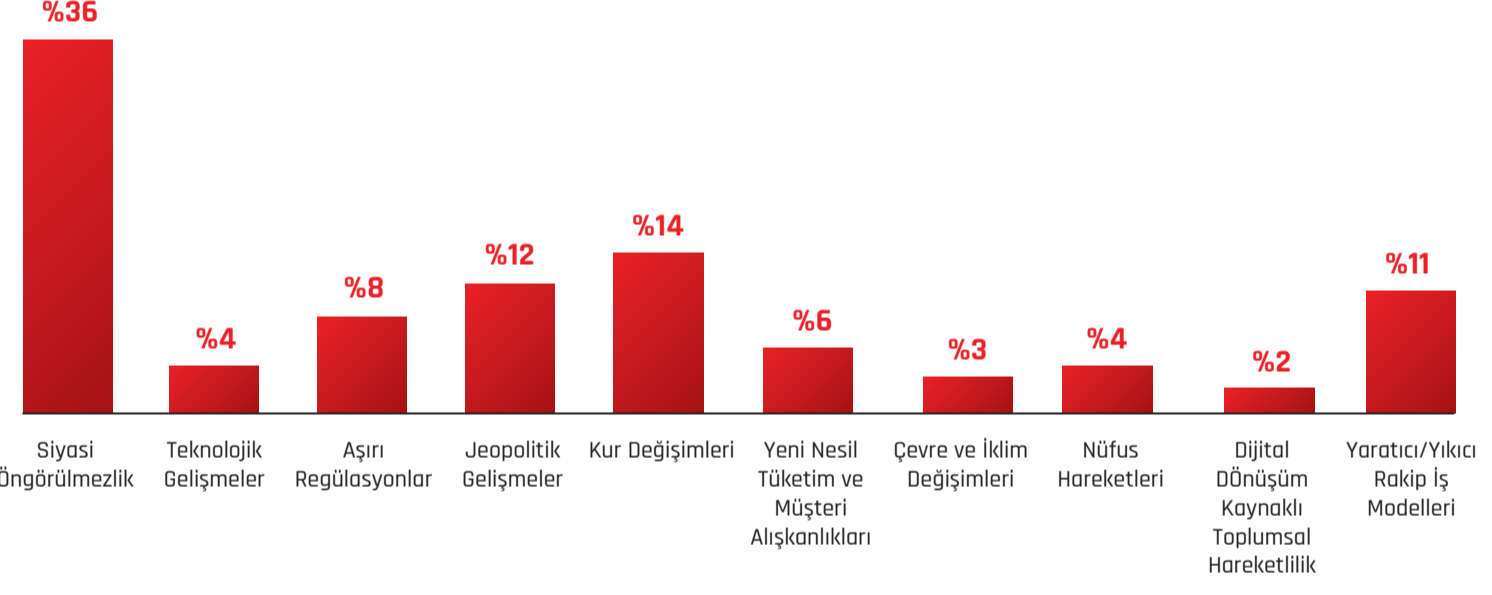
'İşbirliği' diyor dünya gümbür gümbür. Peki işbirliği için açıklık, şeffaflık, iletişim ve iyi ilişkiler gerekmiyor mu? En önemlisi, işbirliği yapacağınız bir partnerle karşılıklı alışverişinizin toplam katma değerini arttıracak bir değer yaratması gerekmiyor mu? İş dünyasında büyük şirketler, yeni teknoloji şirketlerini satın alarak ve yatırım alanlarını genişleterek daha etkili hale geliyorlar. Kapalı bir ekonomi içinde, zararını büyütmemeye çalışan, operasyonel maliyetlerini kısmaya çalışan, regülasyonlardan en az derecede etkilenmeye çalışan ve kurumsal dönüşümüne odaklanamamış şirketler, yağmurdan korunmaya çalışırken acaba kısa bir zaman sonra karşılaşacakları doluya karşı ellerinde sadece şemsiyeleriyle mi kalacaklar?

Referandum öncesi, Nisan ayı içinde, sosyal medya üzerinden yaptığımız küçük örneklemli¹ ankette çeşitli sektör ve kamu çalışanlarına 'Ne kadar süreyle geleceği öngörebildiklerini', 'Kurumlarının geleceği için tedirgin oldukları konuları' ve 'Neler planladıklarını' sorduk.

Anket katılımcılarının %82'si önlerini 3 yıldan az süreyle görebildiklerini belirtmişlerdir. Ve siyasi öngörülebilirlik en büyük istek olarak bloklanmıştır. Durum öyle bir hal almış durumda ki; neredeyse fal bakar gibi internette çıkan her siyasi-politik yazıyı takip eder hale geldik.

Biz de son yazımızda Referandum sonrası AK Parti'nin stratejisinin ne şekilde değişebileceğini tartışmıştık. Acaba tartıştığımız senaryolar siyasi öngörülebilirlik ihtiyacımızı kucaklayabilecek mi? Yoksa firmalar hayati öncelik olarak değerlendirdikleri siyasi öngörülebilirliğe takılıp sisli havada durup bekleyecekler mi? Yeni dönem için ekonominin en öncelikli konu olacağına ortak öngörüsü iş dünyası için yatıştırıcı bir etki yaratırken, diğer yandan ideolojik kimlikler üzerinden aldığı gücünü göreceli olarak kaybeden hükümetin, örgütlenmeye başlayan muhalefet karşısındaki tavrı merak ediliyor. Kısaca, 2019 seçim yılına kadar en azından öngörülebilirlik çerçevesi belirlenmiş olsa da çizilecek resimde çok farklı tonların olabileceği aşikar.

Grafik 1

Nisan ayında düzenlediğimiz VUCA Dönemi Algı Anketi'nde, katılımcılarımıza 'Kurumlarının geleceği için en tedirgin oldukları konuları' sorduğumuzda 2 ana başlığın ön plana çıktığını gördük:

- Katılımcıların %62'si istikrarsız politik-ekonomik konjonktürü işaret ederken, (%36 siyasi öngörülemezlik, %12 jeopolitika, %14 kur değişimleri)
- Katılımcıların %23'lük kesimi ise, VUCA'nın dijital dönüşüm etkilerinden tedirgin. (%4 teknoloji, %6 yeni nesil tüketim, % 11 yıkıcı modelleri).

%42

Riskleri iyi yönetmek ve küçülmeye gitmek/Operasyonel verimliliği artırıp maliyetleri azaltmak

%33

Kamu ilişkileri ve regülasyonlarına göre firmanızı şekillendirmek

%37

Teknolojik gelişmeler ışığında firmanızı dijitalleştirmek ve dijital risk yönetimi yapmak/Yeni yetenek ve kaynak yönetimi araçlarını iş modeline aktarmak

%1

Karlılığı düşük ülkelere yatırım çekmek

%7

Karlılığı yüksek ülkelere yatırım yapmak

Grafik 2

İlginç bir sonuç olarak, her ne kadar konjonktür tedirginliği bu kadar baskın olsa da, katılımcıların %37'si 'Gelecekle ilgili planları'nı dijital dönüşüm üzerine kurgularken, %42'si operasyonel maliyet kontrolü ve küçülmeye kayıyor.

Madalyonun siyah yüzü bizi politik-ekonomik istikrarsızlık (%62) ve dijital dönüşümün etkileri (%23) konusunda uyanık ve belki de korumacı kalmaya iterken, kırmızı yüzü geleceği işaret ediyor ve harekete geçmeye davet ediyor. Üztle, 'tedirginlik' konumunda 2 blok arasındaki %39'luk fark 'planlama' konumunda oldukça kapanarak %5'e kadar geriliyor.

Kısacası, VUCA madalyonunun bir doğru tarafını çevirebilsek -siyasi-ekonomik belirsizlikler azalsa- insanlar önlerine bakıp, dijitalleşen yeni dönemi kucaklamaya hazır, tuğla ve harç düzenini kuranlardan olacaklar.

¹ Örneklem; Mart son hafta-Nisan ilk hafta arasında online olarak ankete katılan 75 kişinin 63 geçerli sonuçlarından oluşturulmuştur.

